

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1508. usque ad annum 1513

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118456

§. 117. Articuli in Comitiis Turonensibus proposti ac discussi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66433](#)

Sæcul. XVI. totius Cleri sui generalem cœtum primo
A.C. 1510 Aureliæ, postea Turonibus coegit, do-
 ctiorum regni sui Virorum sententiam
 rogaturus, an salva religione jus suum
 tueri, necnon pactorum a Julio violatorum
 fidem vindicare posset, ac demum quan-
 tam submissionem deferre teneretur spi-
 ritualibus Ecclesiæ armis, quæ Adversa-
 rijs ejus in manibus suis teneret, illis ve-
 ro nonnisi ad tuendam injustitiam, atque
 ad negotia mere temporalia uteretur.
 Celebrata fuere hæc comitia exeunte
 Mense Septembri Anno Domino mille-
 simo quingentesimo decimo, ubi a Rege
 octo propositiones fuerunt expositæ, in
 quibus tanta elucet moderatio, ut Regem
 adhucdum erga suum maximum hostem,
 quem Julium esse credebat, indulgentia
 usum fuisse probetur; Ceterum hæ pro-
 positiones quasi quædam consultationes
 scripto exarratæ porrigebantur, quæ sin-
 gulis ferme paginis Ludovici observan-
 tiæ in Sedem Apostolicam testantur.

§. CXVII.

*Articuli in comitiis Turonensibus pro-
 positi ac discussi.*

Belcar. in comment. rer. Gallic. lib. 12 p. 348. Igitur quærebatur. I. *An licet Papa*
bellum inferre Principibus temporalibus,
milites conscribere, illos alere, atque in aciem
educere, ubi neque de religione, neque de fun-
dis

dis ejus Pontificatus controversia est; & Sæcul. XVI.
conclusum fuit, Papam ne posse, nec de A.C. 1510.
bere.

II. An liceat Principi defendanti se & Raynald. l.c.
sua, non solum propulsare armis hujusmodi Argentre
injuriam, sed etiam invadere terras Eccle- coll. Jud. tom. I. p. 349
sæ possessas a Papa notorio hoste suo: non Massæus in
tamen ea intentione, ut illas retineat, sed suo chron. ad
tantum, ut impedit, ne per eas Papa ille ann. 1510.
Joan. Bou-
fortior & potentior sit ad offendendum di- chet in ann.
dum Principem, & suos. Responsum est, Aquit. part. 4
Principem hoc posse sub conditionibus, & qua- Genebr.
litatibus in articulo propositis. chron. lib. 4.
Hist. univ.

III. An ob tale odium notorium, & ag- Paris. tom. 6.
gressio nem injustam, liceat Principi subtrahere p. 45.
re se ab obedientia hujusmodi Principis, at P. Alexand.
tentio etiam, quod Pontifex concitaverit alios in hist. Eccles.
quosdam Principes, & Communitates, imo tom. 8. p. 603.
& tentaverit cogere ad invadendas terras,
& Dominia ejusdem Principis, qui potius
benevolentia Sedis Apostolicæ dignus fuit?
Conclusum est circa hoc punctum: Prin-
cipem posse ab obedientia talis Papæ se sub-
ducere, ac subtrahere: non tamen in totum,
& indistincte, sed pro defensione tantum ju-
rium suorum temporalium.

IV. Tali subtractione licite facta, quid
agendum sit tum Principi ipsi, ac subditis
eius, tum etiam Prælatis & Ecclesiasticis
Personis Regni sui in rebus, de quibus ad
Sedem Apostolicam antea recurri solebat?
decisum fuit, Servandum esse Jus commune

Hist. Eccles. Tom. XXXII. L an-

Sæcul. XVI. antiquum, & Pragmaticam Sanctionem Re-
A. C. 1510. gni, ex Decretis Sacrosancti Concilii Bas-
leensis desumptam.

V. An liceat hujusmodi Principi Chri-
stiano tueri ac defendere alium Principem si-
bi confederatum, & cuius protectionem le-
gitime suscepit? (Hic articulus Ferrariae
Ducem respiciebat,) fuitque responsum,
licere.

VI. Si quod jus talis Pontifex ad se
pertinere contendat, ut Patrimonii Sanctæ
Romanae Ecclesiae partem: contra Princeps
Imperii vel Juris sui esse dicat, & de ea
controversia paratus sit, & offerat stare ar-
bitris vel judicio bonorum virorum per com-
promissum, prout de jure: An eo casu li-
ceat Pontifici absque alia caussæ cognitio-
ne bellum inferre dicto Principi: & si fece-
rit, an liceat Principi armis resistere, & a-
liis Principibus in hujusmodi dissidio ei ades-
se, eumque defendere, maxime illis, qui ei
cognitione vel affinitate conjuncti sunt, cum
etiam per centum annos proximos Ecclesia
Romana in ejusmodi Juris controversi pos-
sessione non fuerit? (Hic casus tangit
Bentivolum, quem Julius II. post centum
annorum possessionem Bononia depu-
lit) fuitque judicatum; licere Principi in
hoc casu resistere de facto, & aliis ei adesse
in jure suo tuendo.

VII. Si

VII. Si vero Papa nolit acceptare, quod Sæcul. XVI.
 Princeps juridice & honeste offert, sed A.C. 1510.
 non observato juris ordine, contra
 talem Principem pronunciat sententiam ali-
 quam, an ei sit obtemperandum? maxime
 cum non est integrum ac tutum tali Prin-
 cipi ad Sedem Romanam ire vel mittere, &
 jus suum via Juris civilis, & rationibus
 defendere? decilum est: Non teneri ta-
 lem Principem parere huic sententiæ.

VIII. Si Pontifex injuste ordine juris
 non servato procedens de facto, & manu
 armata, pronunciet & publicet aliquas cen-
 suras contra Principes sibi resistentes, eo-
 rumque subditos & consederatos, an eis pa-
 rendum sit, & quod remedium adhibendum?
 Conclusum est per Concilium, Talem sen-
 tentiam esse nullam, neq; de Jure, vel alio
 quocunque modo ligare.

§. CXVIII.

*Episcopus Gurcensis Maximiliani Le-
 gatus in Francia.*

Compertis hisce decisionibus, quanto-
 cius regii Senatores Ludovico au-
 ctiores erant, ut sine moræ dispendio i-
 tineri se accingeret, ac superatis Alpi-
 bus, ipius Bononiensem ditionem infe-
 stis armis invaderet, hacque irruptione
 Pontificem, ut de propria salute sibi pro-
 spiciat, compelleret. Evidem Ludovi-

L 2   cus